

komen er slechts stuifmeelzoekende bijtjes en vliegjes op visite. Deze zullen wel vaak kruisbestuiving bewerken, doch indien insectenbezoek achterwege blijft, bestuift het plantje in laatste instantie zichzelf. Naar men zegt geeft de gele anemoon zelden kiembaar zaad, en plant zij zich hoofdzakelijk voort door den wortelstok. Vandaar misschien dat zij slechts op enkele plaatsen, maar dan in groot aantal gevonden wordt.

Zooals men ziet, is dit plantje op uitnemende wijze toegerust voor den strijd tegen zijn vijanden: wind, kou, regen en wat dies meer zij. Doch èn de gele èn de witte boschanemoon mogen wel met Voltaire uitroepen: »Heer! Bescherm mij tegen mijn vrienden! Met mijn vijanden zal ik het zelf wel klaarspelen!« Immers het is doodgewoon schandelijk, hoe onverantwoordelijk de »liefhebbers« onder deze plantjes huishouden. Vooral de Hagenaars moesten zich schamen over hun uitroeien van een der liefste boschplanten, en als het zoo doorgaat, zal welhaast ook *A. nemorosa* met drie zetjes in de flora aangeduid worden, evenals thans *A. ranunculoides*. Laten wij hopen, dat er spoedig een tijd moge aanbreken, waarin de bewoners van ons land zóó zeer in beschaving gewonnen zullen hebben, dat zij het uitroeien van planten, het voor plezier dooden van dieren, niet langer als »natuur-« of »jachtsport« zullen toejuichen, doch zullen brandmerken als wat het werkelijk is: een daad van vandalisme.

Amsterdam.

L. DORSMAN Cz.

ENTOMOLOGIE.

IN de laatste aflevering van dit tijdschrift komt onder de rubriek »Vragen en korte Mededeelingen« voor: een »Litteratuuroverzicht« van de hand van den Heer P. J. Bolleman van der Veen, waarin hij, behalve het noemen en aanbevelen van sommige nieuwverschenen werken, en eenige wetenschappelijke mededeelingen aan de lezers, tracht een laus te breken voor het beoefenen van de biologische wetenschap. Tot mijne verbazing lees ik daarin o.a. het volgende:

»Zoo vreemd is het dat »de« Entomologenwereld over 't algemeen nog zoo ouderwetsch »blijft werken. Men zweert daar meestal nog alleen bij insecten vangen en opprikken »met de meest nuttelooze verzameloede, en men spant daarna het paard achter den »wagen, door dan een of ander vormverschil uit te peuteren of kleurverschil te bestaren »zonder iets van de levenswaarde, van het doelmatige of ondoelmatige van zulke dieren- »inrichtingen te weten of te willen weten; men stelt alleen belang in 't lijkje, en in de »leuze, dat er geen enkel beest mag rondvliegen of kruipen, dat men niet in zijn laadje »op een speld heeft zitten. En heeft men het daar eenmaal, dan beteekent het rangschik- »ken der lijkjes voor zoo iemand dierkundige studie? En eenige regels verder:

»Ook heeft men maar de namen van Forel, Lubbock, Wasmann, etc. te hooren om »te weten, tot welke uitgebreide, diepe, veel-omvattende levens- en wereldkennis de ware »studie der Entomologie iemand voert. Dan begrijpt men niet eens, hoe het mogelijk is, »dat er nog insectenlaadjes-Entomologen zijn! Meen niet dat ik een tegenstander ben »van vormenkennis; verre vandaar; juist groot voorstander, maar men moet dit slechts »als één facetje van den natuuredelsteen beschouwen, en het leven zelf der wezens moet »ons tot die vormenkennis brengen, maar niet de rangschikking hunner lijkjes. Wanneer »echter de insectenlaadjes-entomologen zich eens te hooi en te gras onledig houden met »het leven der insecten, dan is 't, o parodie op natuurstudie, alleen om hun »nut en »schade voor de cultuur«!

Resumeeren wij deze beweringen, dan bestaat dus »de« Entomologen-wereld (sensu Bollemani) uit menschen, die met de meest nuttelooze verzameloede insecten vangen, opprikken, en in laadjes opbergen, en wier wetenschap slechts bestaat in het uitpeuteren van één of ander

vormverschil of het bestaren van kleurverschil. Niet alleen, dat zij van de levenswaarde, van het doelmatige of ondoelmatige van zulke diereninrichtingen (N.B.) niets weten, doch zij *willen* er zelfs niets van weten! Wanneer zij zich eens te hooi en te gras met het leven der insecten bezig houden, dan is het, o parodie op natuurstudie, alleen om hun nut of schade voor cultuur!

Had nu de heer Bolleman zijne bovenaangehaalde kwalificatiën gepubliceerd in een tijdschrift van streng wetenschappelijke aard, zij zouden waarschijnlijk door de lezers, voor wie ze bestemd zouden zijn, niet au sérieux genomen, en op zijde gelegd zijn geworden. Waar ze nu echter blijkbaar geschreven zijn ter voorlichting der lezers van een populair-wetenschappelijk tijdschrift als *De Levende Natuur*, daar wensch ik den heer Bolleman te vragen, of hij, om maar bij ons eigen land te blijven, bekend is met het werken en streven der Nederlandsche Entomologen; — met hunne »Nederlandsche Entomologische Vereeniging« en den aard harer bijeenkomsten; met hun tijdschrift en den inhoud daarvan; met hunne publicatiën, waarvan er zijn opgenomen in bijna alle belangrijke entomologische tijdschriften der wereld. — Weet de leeraar Bolleman van der Veen niet, dat men eene wetenschap niet vooruithelpt door eene andere af te breken, en is op den ornitholoog Bolleman van der Veen ook wellicht het oude spreekwoord van den schoenmaker en de leest van toepassing? Intusschen, mijne mede-insectenlaadjes-entomologen kunnen gerust zijn. Ein süsser Trost ist uns geblieben: De heer Bolleman, die zeker de namen van Forel, Lubbock, Wasmann, etc. weleens heeft gehoord, en dus weet, tot welke uitgebreide enz. (zie zijn voorlichtend artikel) is niet een tegenstander van vormenkennis; verre vandaar; juist een groot voorstander. Hij heeft ons alleen willen toonen den onzaligen weg, dien wij bewandelen en willen leeren, (met het bewijs zal hij zeker later komen), dat wij het paard achter den wagen spannen. — Hij heeft recht op onze dankbaarheid.

Rotterdam, 10 April 1911.

G. VAN ROON.

Geachte redactie.

Voorop stellende dat ik het *verkeerd* vind van den Heer van Roon om hiervan een *persoonlijke* kwestie te maken (en als men het *persoonlijke* van des heeren van Roon's antwoord er af trekt, houdt men *niets* over!) wil ik gaarne hierop zeggen dat ik heusch wel onderscheid weet te maken tusschen het Entomologische werk van den een en van den ander, en dat ik absoluut niet bedoel dat *elk* Nederl. Entomoloog zich aan datgene schuldig maakt, wat ik bedoel. Maar ik heb den teestand *globaal* beoordeeld en dan is het aantal van den »onzaligen weg« m. i. grooter dan van de tegenovergestelde richting. En dat schijnt de *Nederlandsche Entomoloog Leefmans* met mij eens te zijn, getuige het door mij geciteerde gezegde in »Buiten« Als ik persoonlijk wou zijn, zou ik *vele* namen kunnen noemen. De Heer van Roon schijnt te vinden, dat wanneer men met hart en ziel heeft gestudeerd in *Dier- Plant- Aard- en Delfstofkunde* en dus vakman is, men toch maar alleen over Vogelkunde mag spreken en oordeelen omdat dit een speciale liefhebberij-studie is!! Arme leerlingen dan, die ± 300 leerlingen van mij! Enfin, ieder zijn meening, dat is 't beste.

P. J. BOLLEMAN VAN DER VEEN.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

NATUURBESCHERMING.

In wild uncivilized countries we hear of no crusade against Hawks and Owls, and Crows, and such like species, and yet winged game is always abundant — at least until man and his breech-loader comes upon the scene.

CHARLES DIXON.

»Among the birds in Northern Shires«.

In 1910 (4—7 Sept.) is er in Weenen een *internationaal jacht-congres* geweest, dat gelukkig gelegenheid gaf tot bespreking van gewichtige vragen over vogel- en natuurbescherming in